

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/23/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518010055
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Halkociová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8518010055.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Moniky Halkociovej a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Petra Farkaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.05.2020, v trestnej veci obžalovaného C. V., pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/22/2018 zo dňa 13.02.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku **z a m i e t a** odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku oslobodil obžalovaného C. V. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa pod sp. zn. Pv 339/17/7710-16 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- dňa 07.10.2017 okolo 18.30 hod. v predajni suvenírov „Rabštin suveníry“, ktorá sa nachádza v Lesníckom sedle v katastrálnom území obce Veľký Lipník, okr. Stará Ľubovňa, donútil k pohlavnému styku W. Y., nar. XX.XX.XXXX tak, že ju objal, stiahol na podlahu, kde ju priľahol a aj napriek tomu, že poškodená sa aktívne snažila odtláčiť ho a opakovane žiadala, aby od svojho konania upustil, že si s ním nepraje pohlavný styk, nasilu jej stiahol nohavice a nohavičky, vykonal s ňou súlož, pričom jej nespôsobil žiadne zranenia, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote, a to priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, po vyhlásení rozsudku a jeho odôvodnení, podala odvolanie okresná prokurátorka, ktoré neskôr osobitným podaním aj písomne odôvodnila. V dodatočne predložených písomných dôvodoch odvolania, ktoré smerovalo v neprospech obžalovaného, namietala, že vykonaným dokazovaním bolo podľa jej názoru preukázané, že sa skutok stal a že tento spáchal obžalovaný. Nestotožnila sa s rozhodnutím okresného súdu, namietala, že hodnotenie dôkazov nebolo vykonané v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. poriadku, v zmysle ktorého orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Okresný súd konštatoval, že proti sebe stáli dve rozdielne výpovede obžalovaného a poškodenej, ktorí jediní boli priamo pri skutku. V danom prípade nebolo sporné, či došlo, resp. nedošlo k pohlavnému styku, ale sporným bolo, či k pohlavnému styku došlo dobrovoľne alebo nedobrovoľne. Usvedčujúcim dôkazom v predmetnej veci, na základe ktorého bola na obžalovaného podaná obžaloba, je podľa prokurátorky výpoveď poškodenej W. Y., ktorá popísala konanie obžalovaného, či už v rámci prípravného konania alebo aj v rámci hlavného pojednávania, pričom tvrdenia poškodenej boli potvrdené ďalšími svedeckými výpoveďami. Okresný súd síce poukázal aj na rozporné vyjadrenia poškodenej, ktorá na hlavnom pojednávaní skončila výpoveď spôsobom - nepamätám si, neviem sa vyjadriť, avšak je podľa názoru prokurátorky namieste v tomto smere uviesť,

že poškodená v čase skutku bola v šoku, zľakla sa obžalovaného. Každá osoba sa pri traumatizujúcom zážitku správa iným spôsobom. Poškodená popísala, že obžalovanému dala najavo svoj nesúhlas s jeho konaním smerujúcim k pohlavnému styku pri prepočítaní tržby, a to tak verbálne, ako aj fyzicky tým, že ho odtláčala. Napriek tomu obžalovaný v konaní pokračoval a poškodenú pri odchode z chatky chytil, zhodil na zem, kde ju priľahol, ruky poškodenej ostali zakliesnené, nedokázala sa brániť, strašne sa zľakla, nakoľko obžalovaného poznala už dlhšiu dobu a nečakala, že sa niečo také môže stať. Popritom poškodená opakovala, aby prestal, nechal ju, čo on nerešpektoval. Ihneď po skutku išla ku svedkom Ing. G. C. a X. L., ktorí podrobne popisali psychický aj fyzický stav, v akom sa nachádzala poškodená, kývala sa dookola, hovorila, že sa to nemalo stať, uviedla, že obžalovaný ju znásilnil. Poukázala tiež na to, že bola na tom psychicky veľmi zle a jej slovný prejav bol útržkovitý. Poškodenej dokonca zapínala podprsenu. Svedok Ing. C. uviedol, že poškodená bola veľmi rozrušená, povedala, že obžalovaný ju znásilnil, rozplakala sa, na čo následne tento zavolať políciu. Na ťarchu poškodenej nemožno, podľa názoru prokurátorky, dávať tú skutočnosť, že nechcela oznamovať trestnú činnosť a že konanie obžalovaného oznámil svedok Ing. C.. Poškodená tak učinila vzhľadom na rodinné pomery obžalovaného. Svedok G. C., priateľ poškodenej, uviedol, že o znásilnení sa dozvedel od svedka C., že čakajú na políciu a že poškodená nie je schopná prísť domov. Aj jemu poškodená povedala, že obžalovaný ju znásilnil. V noci sa strhávala a plakala. Taktiež odmietala intímny život, cítila sa špinavá, mala tendenciu sa stále sprchovať. Z týchto svedeckých výpovedí je zrejmé, že medzi obžalovaným a poškodenou došlo k nedobrovoľnému pohlavnému styku.

Odvolateľka ďalej poukázala aj na znalecký posudok z odboru psychológia, z ktorého vyplýva, že u obžalovaného sú prítomné sklony k afektívnemu agresívnemu správaniu, vo všeobecnosti ide o osobnosť nekompromisnú so sklonom k jednoznačným riešeniam v zmysle všetko alebo nič, s tendenciou k dominancii, k sebaapresadeniu, ide o nespokojnú, násilnú, nátlakovú osobu, v záťažii možno očakávať neadekvátnu agresiu. Navyše bol vysoko pravdepodobne zistený skôr kladný citový vzťah k poškodenej, sytený záujmom obžalovaného o ňu i ako o objekt sexuálneho záujmu. Pokiaľ ide o vierohodnosť, bola preukázaná nižšia miera všeobecnej vierohodnosti a snaha javiť sa v lepšom svetle. O násilných sklonoch obvineného svedčí aj konanie vedené na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 1T/126/2017, kde sa obvinený dopúšťal násilného prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona. Vo vzťahu k požitiu alkoholu u poškodenej v čase skutku sa súd priklonil k vyjadreniam obžalovaného. V tomto smere je potrebné vziať do úvahy, že svedkovia Ing. C. a L. potvrdili, že poškodená u nich po skutku vypila pivo i alkohol, avšak nemožno sa s určitou príkloniť k vyjadreniam obžalovaného, že poškodená požila alkoholické nápoje pred skutkom, nakoľko nebol v predmetnej veci urobený spätný prepočet na alkohol. Vzhľadom na uvedené má za to, že vykonaným dokazovaním boli vyprodukované dostatočné dôkazy, z ktorých vyplýva, že obžalovaný sa dopustil konania, pre ktoré naňho bola podaná obžaloba. V zmysle platnej judikatúry, konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. R 28/98, použitie zásady in dubio pro reo, ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku, prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. Z vykonaného dokazovania však nevyplýva, aby výsledky vykonaného dokazovania zakladali pochybnosti o vine obžalovaného. Odvolateľka mala za to, že C. V. naplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, a preto navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na základe podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k nasledovným skutkovým záverom.

V posudzovanej veci bolo, podľa názoru krajského súdu, na súde prvého stupňa vykonané dokazovanie v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku pre správne zistenie skutkového stavu nevyhnutné. Okresný súd po vykonanom dokazovaní potom dospel k správnym skutkovým záverom, keď konštatoval, že vo veci boli vykonané dve skupiny navzájom protichodných

dôkazov, pričom tak obžalovaný ako aj poškodená zhodne uviedli, že medzi nimi v inkriminovanom čase došlo k pohlavnému styku, poškodená však vypovedala, že z jej strany išlo o nedobrovoľný styk, zatiaľ čo obžalovaný tak v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom zotrval na tom, že išlo o vzájomne dobrovoľný styk.

Obžalovaný ďalej uviedol, že poškodená je krstná jeho dcéry, vzájomne si pomáhali, ona sa veľmi angažovala za jeho prepustenie z väzby v inej trestnej veci. On za ňou na chatku prišiel na jej zavolanie, po tom, keď tam zostali sami, poškodená ho zavolała do chatky a potom došlo k dobrovoľnému styku.

Zo spáchania skutku obžalovaného tak v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom usvedčovala jediná priama svedkyňa, poškodená W. Y., ktorá uviedla, že ukončovala sezónu v bufete, vedúci C. spolu so sestrou a dcérou išli skôr preč, ona ešte dokončovala počítanie tržieb, keď obžalovaný vošiel dnu a začal ju zozadu stísať, ona ho odtláčala, aby to nerobil, že sú dobrí kamaráti, kmotrovci, ona neverila, že by bol schopný ísť ďalej, keď už odchádzali, obžalovaný ju objímal, stiahol ju na zem, ona kričala, aby ju nechal, on ju priľahol, zľakla sa, lebo také niečo nezažila, následne došlo k pohlavnému styku. Celá sa triasla, sadla do auta a odišla ako prvá, za ňou autom išiel obžalovaný. V dedine Veľký Lipník odovzdala peniaze vedúcemu G. C. a ten si všimol, že sa trasie ako aj sa pýtal, prečo mu nedvihala telefón, načo mu povedala, že ju obžalovaný znásilnil, bola pri tom aj svedkova sestra X. L.. Ona vtedy vypila jedno pivo a pohárik tvrdého alkoholu, C. zavolał policajtov, ona povedala, aby to nehlásili. Keby ju len postískal, zvalil na zem, ale keby nedošlo k sexu, tak by to nechala tak. Na druhej strane uvádzala, že ako mu mala dať najavo, keď do poslednej chvíle nevedela, čo sa bude diať, do poslednej chvíle jej nenapadlo, že obžalovanému ide o sex, chytil ju za ruky a položil na zem, bola v tom momente taká zľaknutá, že sa nezmohla ani na slovo, potom mu opakovala, aby prestal, aby ju nechal.

Nepriamo výpoveď poškodenej potvrdili svedkovia X. L. a Ing. G. C., ktorí uviedli, že obžalovaný mal pred skutkom bežnú komunikáciu, ako aj že oni zo sedla skôr odišli domov a že následne došla poškodená, ktorá bola vystrašená, povedala, že ju obžalovaný znásilnil, ale nechcela to hlásiť na políciu, aby nešiel do väzenia a netrpeli deti, nevšimli si náklonnosť ani flirtovanie medzi obžalovaným a poškodenou.

Priateľ poškodenej, Mgr. G. C., uviedol, že poškodená odbehla z bytu do práce do bufetu, pretože ju volal jej vedúci, keď čakal na jej príchod v byte poškodenej, zavolał mu svedok C., že ju znásilnil obžalovaný a čakajú na príchod polície. Poškodená bola z toho dlho psychicky frustrovaná, povedala, že sa cíti špinavá, ponížená, mala tendenciu sa sprchovať, plakala. Povedala mu, že keď ju obžalovaný hodil o zem, tak ju priľahol a ostala ako stuhnutá a nemala silu sa mu aktívne brániť.

Svedkyňa S. V., matka obžalovaného, uviedla, že s poškodenou si rozumeli, že táto veľmi pomohla rodine jej syna, ako aj že sa jej poškodená zverila, že si so svojím priateľom nerozumie a svedkyňa videla, že poškodená po jej synovi túži. O skutku jej tak syn ako aj poškodená povedali svoju verziu.

Vo veci bol ďalej vykonaný objektívny dôkaz, a to znalecký posudok z odboru psychológia, tak u obžalovaného ako aj u poškodenej, z ktorého záverov ako aj z výpovede znalkyne na hlavnom pojednávaní na okresnom súde plynie, že u poškodenej zistila zachovanú schopnosť vnímať realitu, zapamätať si a reprodukovať prežitie, zároveň však zistila nižšiu mieru všeobecnej ako aj špecifickej vierohodnosti, lži skóre poškodenej bolo nadpriemerné. Vo výpovedi poškodenej absentovala logická štruktúra, produkcia bola neprirodzená. Hoci sa vo výpovedi poškodenej vyskytovali mnohopočetné špecifické detaily pre predmetný delikt, u ktorých je skôr nepravdepodobné, žeby si ich poškodená podržala, bola zistená aj markantná snaha ju skresľovať, čím bola celkovo špecifická vierohodnosť poškodenej znižovaná. Vzťah poškodenej k obžalovanému hodnotila znalkyňa ako prevažne kladný, nesie znaky i sexuálneho záujmu poškodenej o obžalovaného, jej vzťah k obžalovanému znalkyňa identifikovala ako vzťah nad rámec poškodenej verbalizovaného kamarátskeho vzťahu. Ani poškodená ani obžalovaný zhodne neudávali žiadne prejavy enormnej agresie zo strany obžalovaného, reakciu poškodenej možno hodnotiť ako nedostatočnú obranu. Poškodená naopak udávala obojstranné sexuálne koketovanie, uvedené sa vymyká obvyklým normám správania sa a prežívania znásilnenej obeť. Poškodená raz navštívila psychiatra po skutku na podnet skôr obhajcu, bez ďalšej liečby a kontroly, čo nezodpovedá všeobecne správaniu sa obeť znásilnenia.

Rovnako tak u obžalovaného znalkyňa konštatovala nižšiu mieru všeobecnej vierohodnosti, rovnako u obžalovaného bola zistená snaha správať sa sociálne žiaduco a boli zistené významné disimulačné

tendencie vysoko nadpriemerné v porovnaní s populačnou normou, na druhej strane pokiaľ ide o špecifickú vierohodnosť, bola zistená prevažujúca vyššia miera špecifickej vierohodnosti obžalovaného, v jeho výpovedi bola prítomná celkovo logická štruktúra, nebola prítomná štrukturovanosť produkcie, výpoveď bola prirodzená, spontánna a plynulá. Prítomná bola aj potrebná a väčšinová zhoda medzi jeho verbálnou a neverbálnou komunikáciou. Osobnosť obžalovaného je zvýšene emotívna, vyššie impulzívna so sklonmi k afektívnemu-agresívnemu správaniu vo všeobecnosti, bol preukázaný vyšší egocentrizmus a prílišné sebavedomie, s tendenciou k dominancii a sebaapresadeniu vo vzťahovej oblasti, má rozhodnejší životný štýl, so sklonom k parazitickému štýlu života s typickou ľahkovážnosťou. Aj u obžalovaného znalkyňa zistila z jeho strany skôr pozitívny vzťah k poškodenej, sýtený záujmom o ňu i ako o objekt jeho sexuálneho záujmu, z psychologického hľadiska sa tento vzťah vymyká obvyklým charakteristikám iba kamarátstva.

Obžalovaný bol podrobený aj znaleckému skúmaniu z odvetvia psychiatrie a sexuológie, z ktorého plynie, že obžalovaný netrpí duševnou chorobou ani poruchou ani sexuálnou deviáciou ani poruchou, u obžalovaného znalec nezistil ani závislosť na alkohole či iných látkach, v čase skutku mohol obžalovaný rozpoznať protiprávnosť a nebezpečnosť svojho konania, a svoje konanie bol schopný ovládať.

Z lekárskej správy z ošetrenia poškodenej z gynekologického vyšetrenia zo dňa 7.10.2017 o 23.00 hod. vyplýva, že u poškodenej neboli zistené žiadne vonkajšie poranenia či už hlavy, krku, hrudníka, brucha, horných či dolných končatín, nebolo zistené ani vnútorné poranenie, trhliny či krvácanie.

Zo zápisnice o obhliadke miesta činu plynie situácia na mieste činu a vo veci bol v prípravnom konaní vykonaný aj vyšetrovací pokus.

Trestného činu znásilnenia podľa § 199 ods.1 Tr. zák. sa vo všeobecnosti dopustí ten, kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti ženu k súložiu alebo kto na taký čin zneužije jej bezbranosť.

Donútením iného k súložiu alebo k inému obdobnému pohlavnému styku sa rozumie prekonanie jeho vážne mieneného odporu alebo podľahnutie pri zistení beznádejnosti kladeného odporu s ohľadom na to, že páchatel použil násillie alebo sa vyhrážal, bezprostredným násilím nedal žiadnu možnosť odpor prejavíť. Ak však nebol odpor obeť vážne mienený a ak bol iba predstieraný, nepôjde o donútenie. O donútenie nejde ani vtedy, keď síce poškodená osoba spočiatku kladie odpor, ale neskôr so súložou dobrovoľne súhlasí. Pokiaľ sa obvinený vzhľadom k menšej intenzite odporu iného, s ktorým má v úmysle vykonať súlož domnieval, že odpor je len predstieraný a že v skutočnosti s pohlavným stykom súhlasí, išlo by o skutkový omyl negatívny, spočívajúci v tom, že obvinený nevedel o okolnostiach naplňajúcich znaky trestného činu znásilnenia a bola by tým vylúčená jeho zodpovednosť za úmyselný trestný čin.

Za takejto situácie potom, podľa názoru krajského súdu, dospel okresný súd k správne mu záveru, že nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že sa stal skutok tak, ako ho popísala poškodená. V prospech jej výpovede vyznieva skutočnosť, že ihneď po skutku vo veci vypovedala, o skutku povedala svedkovi C., svedkyni L. ako aj S. V. a svedkovi C.. Na druhej strane je treba konštatovať, že okrem obžalovaného a poškodenej na mieste činu nebol nikto, poškodená ale svedkovi C. uviedla, že obžalovaný ju hodil o zem, znalkyni z odboru psychológie uvádzala, že obžalovaný ju jemnučko položil na zem a ani nevie, kedy do nej vnikol. Poškodená uviedla, že pokiaľ by ju obžalovaný len postískal a zvalil na zem, nepodávala by trestné oznámenie. Za situácie, že znaleckým dokazovaním z odboru psychológie boli zistené skutočnosti spochybňujúce špecifickú vierohodnosť poškodenej, spolu s tým, že ani u poškodenej ani u obžalovaného neboli zistené žiadne poranenia, pričom títo sa podrobili prehliadke tela lekárom krátko po skutku, poranenia u nich nevznikli ani napriek pomerne stiesneným pomeroch na mieste činu v chatke, s poukazom na netypické správanie sa poškodenej po skutku, keď obžalovaný ju mal pri odchode podľa jej výpovede pobožkať, spolu so skutočnosťou, že aj znaleckým dokazovaním bola preukázaná istá vzájomná náklonnosť medzi obžalovaným a poškodenu, potom s odkazom v podrobnostiach na konkrétne skutočnosti, na ktoré poukázal aj okresný súd v napadnutom rozsudku, dospel aj krajský súd k záveru, že v danej veci existujú závažné pochybnosti, či odpor poškodenej bol vážne mienený, a či ho ako taký mohol vnímať obžalovaný, v ktorom momente poškodená prejavila tento vážne mienený odpor, keď sama v jednej výpovedi uvádzala, že ani nevedela, kedy obžalovaný do nej vnikol, na jednej strane vypovedala, že obžalovaný bol veľmi vzrušený už od začiatku, na druhej strane uvádzala, že si myslela, že k pohlavnému styku medzi nimi nedôjde.

Po vykonaní všetkých dostupných a stranami navrhovaných dôkazov, po ich hodnotení jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti potom nebolo možné urobiť jednoznačný záver o tom, že sa stal skutok uvedený v obžalobe, a preto okresný súd v tomto prípade správne aplikoval zásadu in dubio pro reo, v pochybnostiach v prospech obžalovaného a tohto spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil. Krajskému súdu potom neostávalo iné, než odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.